

UDKAST

Vejledning om biogas- og blokvarmebekendtgørelse

Indledning

Energistyrelsen udstedte på vegne af klima- og energiministeren den xx. xxx xxxx bekendtgørelse nr. xx om undtagelser fra kapitel 4 i lov om varmforsyning (biogas- og blokvarmebekendtgørelsen). Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. oktober 2010.

Bekendtgørelsen erstatter bekendtgørelse nr. 647 af 17. september 1991 om undtagelser fra kapitel 4 i lov om varmforsyning. Den tidligere bekendtgørelse indeholdt en undtagelse af prisbestemmelserne for blokvarmecentraler, der udelukkende leverer varme til eget forbrug. Muligheden for undtagelse fra prisbestemmelserne er ved den nye bekendtgørelse udvidet således, at også biogasanlæg, der leverer til et kraftvarmeanlæg, kan være undtaget fra prisbestemmelserne i varmforsyningsloven.

Anlæg, der opnår dispensation, vil som udgangspunkt ikke kunne få kommunegaranti. Anlæggene, der er dispenseret fra varmforsyningslovens prisregulering, skal også overholde konkurrence-lovgivningen og kan derfor som udgangspunkt ikke indgå aftaler, der begrænser konkurrencen, såsom aftaler med en meget lang løbetid. Derfor er der ikke tale om en generel undtagelse for biogasanlæg, men giver bekendtgørelsen biogasanlæg mulighed for at søge dispensation.

Gældende regulering

Efter den gældende prisregulering skal biogasanlæg, som er omfattet af varmforsyningslovens § 2, stk. 1, nr. 1, og har en varmekapacitet på mere end 0,25 MW, hvile-i-sig-selv. Dette betyder, at disse anlæg kun må indregne nødvendige omkostninger i priserne (omkostningsbestemt pris), jf. varmforsyningslovens § 20.

Biogasanlæg må som vedvarende energianlæg indkalkulere et overskud i priserne, jf. varmforsyningslovens § 20 b, når de leverer til et kollektivt varmforsyningsanlæg. Bestemmelsen omfatter alene anlæg, der kun kan producere på vedvarende energi, og således ikke kombi-anlæg. Overskuddet er underlagt Energitilsynets rimelighedsvurdering. Energitilsynets praksis for disse sager er sparsom, men bygger på en betragtning om, at virksomhederne får tilladelse til en højere forrentning af indskudskapitalen end andre anlæg. Forrentningsniveauet har i de få sager efter en konkret vurdering været fastsat omkring 8 pct. i realforrentning.

Reglerne om hvile-i-sig-selv medfører i praksis, at biogas kan sælges til den laveste af enten den omkostningsbestemte pris eller substitutionsprisen.

Substitutionsprisen er prisen på det brændsel, som biogassen konkurrerer med. Det vil i de fleste tilfælde handle om naturgas, men i teorien kan det også være biogas fra en anden leverandør eller andre muligheder, som kraftvarmeanlægget har for at erstatte biogasleveringen med.

De kraftvarmeanlæg, som køber biogas, er nemlig også omfattet af hvile-i-sig-selv reglerne. De må således kun indregne nødvendige omkostninger i priserne. Dette medfører, at de ikke må indregne prisen for biogas, når denne pris ligger over det, det ville have kostet dem, hvis de havde købt et andet sted. Kun prisen på substitutionen må indregnes. Derfor vil biogasanlæg i praksis kun kunne afsætte biogas til kraftvarmeanlæg til substitutionsprisen, når deres omkostningsbestemte pris inklusiv et evt. overskud er højere end hvad konkurrenten kan tilbyde.

Hvile-i-sig-selv reguleringen gælder kun biogaslevering til det indenlandske marked. I lyset af varmforsyningslovens formålsbestemmelse (§ 1), skal der derudover være tale om levering til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand. En intern levering af biogas i en virksomhed

med både biogasanlæg som kraftvarmeanlæg er således ikke omfattet af reguleringen. Det gælder også levering til andre formål end rumopvarmning/forsyning med varmt brugsvand, såsom levering til procesformål eller levering til et opgraderingsanlæg. Hvis biogassen efter opgraderingen bliver injiceret i naturgasnettet til individuel forsyning med biogas, er dette omfattet af naturgasforsyningsloven og ikke af varmforsyningsloven.

Kommunegaranti og mulighed for at indgå langvarige aftaler

At biogasanlæg er omfattet af varmforsyningslovens prisbestemmelser har også sine fordele. Hvile-i-sig-selv anlæg har mulighed for at få kommunegaranti, såfremt der opkræves et vederlag på markedsmæssige vilkår for garantien. Kommunegarantien er ofte afgørende for, om et anlæg kan få den nødvendige finansiering til etableringen. Et biogasanlæg, som er undtaget fra hvile-i-sig-selv reglerne, vil ikke have mulighed for at få eller opretholde en kommunegaranti.

Biogasanlæg har i dag også mulighed for at indgå aftaler med en lang uopsigelighedsperiode. Baggrunden for de langvarige kontrakter er at producenterne på grund af de meget store investeringer, der er forbundet med efterforskning, produktion og infrastruktur må have en rimelig sikkerhed for omsætningen. Konkurrencelovens regler om konkurrencebegrænsede aftaler og misbrug af dominerende stilling gælder ikke for anlæg, som er reguleret af varmforsyningslovens hvile-i-sig-selv princip, jf. konkurrencelovens § 2, stk. 2.

Et biogasanlæg, som er undtaget af hvile-i-sig-selv reguleringen, vil imidlertid blive omfattet af konkurrencelovens regler. Efter disse regler har en bestemmelse om uopsigelighed i en kontrakt til følge, at kraftvarmeanlægget i opsigelighedsperioden er forhindret i at aftage væsentlige mængder gas fra andre leverandører. Derfor er der tale om en konkurrencebegrænsning, der som udgangspunkt er forbudt efter konkurrencelovgivningen.

Bekendtgørelsen giver biogasanlæg mulighed for at opnå dispensation fra varmforsyningslovens prisbestemmelser. Biogasanlæg, som har en kommunal garantistillelse i forbindelse med finansiering af biogasproduktionsanlægget og har indgået langvarige aftaler uden at de vil ændre på det, kan således undlade at søge dispensation og forsat blive underlagt hvile-i-sig-selv reguleringen.

Dispensation for biogasanlæg efter bekendtgørelsen

Bekendtgørelsen har hjemmel i varmforsyningslovens § 2, stk. 4. Efter denne bestemmelse fastsætter klima- og energiministeren regler om, at visse former for kollektive varmforsyning helt eller delvis ikke skal være omfattet af loven.

Biogasanlæg kan blive undtaget fra bestemmelserne i varmforsyningslovens kapitel 4 (prisbestemmelser), således at de kan levere biogas konkurrencedygtigt med naturgas eller på anden vis defineret i forhold til en reference- eller substitutionspris. Dette vil medvirke til at fremme indpassningen af biogas.

Biogasanlæg, der vil være undtaget fra prisbestemmelserne, kan søge om dispensation fra prisbestemmelserne til Energitilsynet. Energitilsynet skal give dispensation til anlæg, når betingelserne herfor er opfyldt.

Hensigten med betingelserne er at sikre, at hvile-i-sig-selv princippet ikke bliver ophævet for biogasanlæg, der ikke har nogen reelle konkurrenter. Dvs. at biogasanlægget ikke må have monopolposition i forhold til kraftvarmeanlægget. Dermed sikres det, at biogasanlæggets prisføring bliver begrænset af substitutionsprisen.

Ansøgningen skal ledsages af dokumentation for at betingelserne for dispensation er opfyldt. Kraftvarmeanlægget skal meddele biogasanlægget de nødvendige oplysninger, f.eks. om de andre aftagemuligheder.

Betingelsen om, at anlægget ikke har en monopolposition, anses for opfyldt, når der blot er én anden leverandør, som kraftvarmeanlægget kan erstatte biogasleveringen med. Der er ikke krav om, at det skal handle om en anden biogasleverandør. Den anden aftagemulighed kan også bestå i levering fra en halmleverandør eller naturgasleverandør. Afgørende er, at kraftvarmeanlægget ikke er afhængigt af biogasanlægget, dvs. at biogasleveringen kan erstattes 100 pct., og at der er tale om et reelt alternativ. Derfor er der krav om, at der er mulighed for alternativ dækning over en længere periode. Det skal desuden handle om substitutionsmuligheder på kraftvarmeanlægget. Dvs. at evt. spids- og reservelastkedler til kraftvarmeanlægget ikke kan gælde som en anden aftalemulighed.

Dispensationen gælder kun levering til det pågældende kraftvarmeanlæg, hvor betingelserne for dispensation er opfyldt. Det handler således ikke om en anlægsdispensation. Såfremt et biogasanlæg også leverer til et kraftvarmeanlæg, hvor betingelserne ikke er opfyldt, skal denne levering fortsat ske efter varmforsyningslovens prisregulering.

I områder, hvor der ikke er et reelt alternativ i form af naturgas, affalds-/biomassevarme m.v., vil biogaforsyningen ikke være konkurrenceudsat. For at beskytte varmeforbrugere i disse områder, skal biogasleverandøren fortsat underlægges hvile-i-sig-selv reguleringen. For biogaslevering, der ikke er konkurrenceudsat, vil der således ikke blive ændret noget i forhold til den nuværende prisregulering.

Biogasproduktions- og fremføringsanlæg vil desuden fortsat være underlagt regler i varmforsyningslovens kapitel 2 og 3. Dvs. at projekter vedrørende biogasanlæg er underlagt kommunalbestyrelsens godkendelse og at kommunalbestyrelsen, efter varmforsyningslovens regler, kan træffe beslutning om ekspropriation, hvis dette er af væsentlig betydning for etableringen af et godkendt biogasanlæg.